

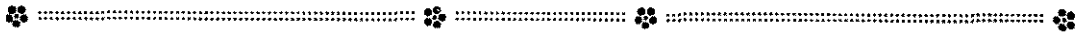

REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA

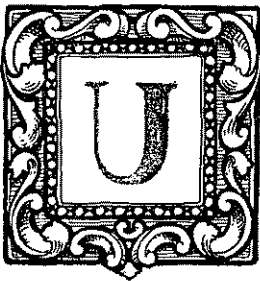
ANY II.

REUS, 15 DE SETEMBRE DE 1921

NUM. 40.

CADA QUINZE DIES

UNA de les normes per a arribar al gaudiment de la felicitat, és, segons digué el poeta, no ésser *ni envidioso ni envidiado*. I altra d'aquestes normes, que no sé ni vull saber si ha sigut pregonada per ningú, però que al cronista li dóna excel·lents resultats, és la de no afiliar-se ni a les rengleres d'aquells pessimistes que àdhuc els lliris d'aigua veuen negres, ni tampoc a les dels optimistes exagerats que, a força de no fer cas de res, acaben prenent-se la vida com una mena de farsa de teatre d'infants. I posat a triar entre ambdós extrems, el cronista, deixant-se portar per la sana filosofia d'aquells versos de l'Apeles Mestres que diuen :

*«Per què t'afligeix tant, el mal que ha de venir,
si potser no vindrà?
Per què t'afligeix tant, el mal vingut ahir,
si res l'evitarà?»*

es decanta cap al costat dels que veuen les coses de color de rosa.

No són pas els bons i els virtuosos els que a tota hora triomfen. La generositat i l'amor al proïsme dels uns, poques vegades són correspostos amb l'agraïment dels altres. Quan un d'aquests assots de l'humana

nitat que es diuen guerres i pestes sembren arreu la mort i la fam, no són pas sempre els tacats de consciència i els empedreïts de cor els que toquen les conseqüències. Tot això és cert, malauradament; però no n'hi ha prou amb aquestes raons, ni amb moltes altres que poguessin ésser esmentades, per a caure en els braços d'un pessimisme eixorc i torturador, puix l'home, si per un costat té una vida material que l'arrossega a l'atzar com bolva lleugera que el vent del medi ambient empeny, té per l'altre una vida de l'esperit, i és en aquesta on pot trobar el bàlsam guaridor de les ferides que li hagin fet les lleis de la Natura, lleis que hem d'acatar i complir, i que no està en nostres mans modificar ni desviar.

Figureu-vos, ara, per un moment, que un home de cor gran i generós com pocs n'hi hagin, es troba un dia davant per davant d'un altre home que, en cometre un fet criminos, ha perdut l'honra pròpia i la consideració dels seus semblants. I l'home generós allarga la mà al caigut, i el treu de l'abim, i el fa un home nou i el posa en situació d'ésser un element útil a la societat. I corra el temps, i arriba un dia en què, aquell home que tothom creia regenerat, es torna contra el seu redemptor i li paga amb una traïdoria els beneficis que d'ell havia rebut. Un pessimista de bona i llegi-

tima classe, dirà, en aquest cas, que així havia de succeïr, i que és una bogeria perillosa el practicar el bé sense mirar com i a quines persones es fa. Però jo, que prefereixo pecar d'optimisme, crec que, amb tot i la ingratitude del fals regenerat i àdhuc comptant amb la indiferència, quan no la fruïció dels demés, l'home de cor gran ha obrat bé, i estic convençut de què, per damunt de totes les traïdories i de totes les burles, sentirà una satisfacció interna, una tranquil·litat de consciència, que li compensaran abastament les amargors que de fora arribin a la seva ànima.

Heu's-aquí, doncs, el secret de la meua fórmula; i perdoneu la modèstia. Feu bé; sigueu virtuosos; estimeu al proïsme; però no espereu dels homes la gratitud, ni confieu en la seva franca i lleal correspondència, ni tampoc en l'aplaudiment i l'admiraació popular. Si totes aquestes agradables coses arriben fins a vosaltres—que tal vegada arribin,—millor que millor, i, si no arriben, doneu-vos per ben pagats amb la satisfacció del deure complert i sereu tot lo feliços que podeu arribar a ésser. I fins pot donar-se el cas, no freqüent, però tampoc extraordinari i insòlit, que si amb aquesta prudent filosofia vos sabeu comportar, un dia la multitud faci justícia als vostres mèrits i a les vostres bones accions. I si no voleu creure a aquest cronista, que jo confesso que algunes vegades és un somniador ple de fantasies, fixeu-vos en l'exemple que ens ofereix el nostre Evarist Fàbregas, qui és un cas perfecte i clar de l'optimisme que jo predico.

Home polític, de vida activíssima en temps ja passats, l'amic Fàbregas, es vegé combatut amb tota mena d'armes, àdhuc quan s'imposava grossos sacrificis en profit del poble. Home de negocis, empenedor i de iniciatives atrevides, no li mancaren amics i companys que li ompliren el camí de pedres i de brossa per tal d'impossibilitar-li el caminar. Home d'una generositat sense parió, les seves bones obres en profit dels desvalguts, foren rebudes—per què amagar-ho?—amb la ironia imbècil dels uns i la mitja rialla mofeta dels altres, que, vius

com estornells, hi endevinaven segones intencions bastardes. Però l'amic Fàbregas, amarat d'optimisme, obeïnt a l'imperatiu del seu amor a la ciutat, ha anat fent via, apartant els esbarzers del camí i fent-se el sord als lladrucs dels gossos que li volien plantar cara, i mireu com ha vingut el moment en què la raó s'ha imposat, i l'Ajuntament, representació la més genuïna de la ciutat, ha pres per unanimitat l'acord de honorar a l'amic Fàbregas amb el títol de fill predilecte de Reus i donar a un dels carrers de la vila el nom del benemèrit patrici.

Jo que conec a l'Evarist Fàbregas i que estic lligat amb ell per una vella amistat, i res més que per amistat, tinc la seguretat de què els acords de l'Ajuntament, lo mateix que els elogis que surten avui a les planes de la REVISTA DEL CENTRE, li causaran una petita molèstia, com de cosa que no es rebutja, però que tampoc es desitja ni demana. Però pensi l'amic, que, al costat de l'Ajuntament, hi ha tots els ciutadans reusencs que, en contemplar el nostre casal superb, l'Institut de Puericultura i tantes i tantes obres de caritat com han sortit de l'excel·lència del seu cor, acoten el cap en senyal de reverència i estimació. Pensi l'amic, que els nostres elogis d'avui surten d'una ploma que mai ha practicat ni mai practicarà l'adulació per a treure'n profit, i que, per consegüent, són sincers i nets de tot pecat. I si així pensa l'amic, acceptarà l'homenatge de la ciutat i els nostres aplaudiments amb vera alegria, i els ulls li espurnejaran davant de l'espectacle formós d'un poble agraït, i pensant què dirien si poguessin veure 'l aquest especacle aquells pares bondadosos que donaren a la pàtria un fill exemplar.

Que el dia de la festa de l'homenatge sàpiga la ciutat vestir-se amb totes les millors gales, i que les mans de tots els ganxets s'allarguin per a estrényer la mà pròdiga, la mà benefactora, del patrici que ocupa la presidència honorària de la nostra entitat. Aquest és el nostre desig i aquesta serà—en tenim la convicció—la realitat de la diada que s'apropa.

O. ROVELLAT PRAT

